

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Idrotts- och fritidsnämnden

Datum:
2024-09-01

Diarienummer:
IFN-2023-00142

Handläggare:
Ewa Wennmark

Uppföljning av internkontrollplan per augusti 2024

Förslag till beslut

Idrotts- och fritidsnämnden beslutar

1. **att** godkänna uppföljningen av internkontrollplanen per augusti 2024 enligt ärendets bilaga 1,
2. **att** revidera beslutad internkontrollplan genom att lägga till en kontroll i årsuppföljningen, att följa upp bokning och fakturering för de verksamheter som hanterats av Uppsala kommun Arenor och fastigheter AB, samt
3. **att** översända uppföljningen till kommunstyrelsen.

Ärendet

Idrotts- och fritidsnämnden beslutade den 18 december 2023 om en internkontrollplan för verksamheten 2024. Planen, som följer Uppsala kommuns reglemente för intern kontroll (KF2007), syftar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Arbetet med internkontrollplanen följs upp i samband med delårsuppföljningar och årsredovisningen.

Granskningen avser fyra kontrollmoment varav en har följts upp utan anmärkning och tre har följts upp med mindre anmärkningar.

Besluta att lägga till kontrollmoment i årsuppföljningen att följa upp hur bokning och fakturering för verksamheter som hanterats av Uppsala kommun Arenor och fastigheter AB fungerat.

Beredning

Ärendet har beretts av kultur-, -idrotts- och fritidsförvaltningen.

Föredragning

Idrotts- och fritidsnämnden beslutade den 18 december 2023 om en internkontrollplan för verksamheten 2024. Nämndens internkontrollplan utarbetades i enlighet med reglemente för intern kontroll Uppsala kommun dess helägda bolag (KF2007). Planen syftar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt. I samband med delårsuppföljningarna och årsredovisningen följs arbetet med internkontrollplanen för innevarande år upp. Granskningen per augusti 2024 visar att samtliga planerade kontrollmoment för perioden har genomförts. Granskningen avser fyra kontrollmoment varav ett har följts upp utan anmärkning och tre har följts upp med mindre anmärkning.

Granskning inför september månads sammanträde har avsett följande kontrollmoment:

Kontroll som genomförts utan anmärkning:

- Kontroll att folkhälsofrågor finns med i bolagens affärsplaner och nämndernas verksamhetsplaner

Kontroll som genomförts med mindre anmärkning:

- Kontroll att delegations- och arbetsordning stödjer en ändamålsenlig informationshantering
- Kontroll av att behovet av rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar är inventerat. Nödvändiga rutiner och planer är dokumenterade, kända och prövade
- Kontroll av beläggning i bokningsbara anläggningar

Föreslagna åtgärder utifrån granskning:

Att i årsskiftet 2024/2025 revidera nämndens delegationsförordning genom att lägga till delegation för föreningars skuldhantering.

Att förvaltningen under 2024 påbörjar arbete med att ta fram rutiner och planer för hantering av nämndens risklista.

Att modellen för skola ses över för en ökad finansiell kontroll. Till dess att en modell som fungerar är framtagen är kontrollpunkten kvar.

Förvaltningen blev i februari uppmärksammade från ett antal föreningar att fördelning av tider, nyttjande av anläggningar samt fakturering inte skett förenligt med gällande kriterier. Kritiken har främst rört vissa föreningar, tider och tjänster förknippade till Studenternas fotbollsarena vilka även påverkar fördelning av tid på andra anläggningar. All fördelning av tid, tjänst och fakturering för Studenternas har hanterats av Uppsala kommun Arenor och fastigheter utanför kommunens bokningssystem.

Under våren har förvaltningen utrett den uppmärksammade situationen och identifierat stora brister i hanteringen av fakturering och felaktigt nyttjande av Studenternas vilket lett till att vissa föreningar tilldelats för många timmar på andra anläggningar i förhållande till gällande fördelningsprinciper.

Åtgärder har vidtagit genom att se till att all fördelning av tider och fakturering nu ska ske via kommunens bokningssystem. Därtill har kriterierna för Studenternas setts över för att minska risken för missförstånd och orättvisor.

Ekonomiska konsekvenser

Internkontrollarbetet genomförs inom ramen för nämndens budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 16 augusti 2024
- Bilaga 1, Avrapportering av internkontrollplan per augusti 2024

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen

Magnus Jansson
Biträdande
förvaltningsdirektör

Idrotts- och fritidsnämnden
Rapport

Datum: 2024-09-01

Diarienummer:
IFN-2023-00142

Handläggare:
Ewa Wennmark

Avrapportering av internkontrollplan per augusti 2024

För idrotts- och fritidsnämnden

Innehåll

Arbetet med intern kontroll under året	3
Granskningen är genomförd utan anmärkning:	3
Granskning är genomförd med mindre anmärkning:	3
Föreslagna åtgärder utifrån granskningarna	3
Sammanfattning av granskningar	4
Fördjupad redovisning av kontrollmoment.....	7
Granskning i föreliggande rapport.....	7
Kontrollmoment 1 – Kontroll av behovet av rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar är inventerat. Nödvändiga rutiner och planer är dokumenterade, kända och prövade.....	7
Genomförd kontroll	7
Resultat av kontroll	7
Åtgärder	7
Kontrollmoment 2 – Kontroll av att behovet av rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar är inventerat.	7
Resultat av kontroll	8
Åtgärder	8
Genomförd kontroll	8
Kontrollmoment 3 – kontroll att kommunens styrdokument som stödjer folkhälsoarbetet har implementerats i bolagens affärsplaner och nämndernas verksamhetsplaner.....	8
Resultat av kontroll	8
Åtgärder	9
Genomförd kontroll	8
Kontrollmoment 4 – Kontroll och uppföljning av beläggning i bokningsbara anläggningar	9
Genomförd kontroll	9
Resultat av kontroll	9
Åtgärder	9

Arbetet med intern kontroll under året

Granskningen/granskningarna inför delårsuppföljning per augusti har avsett följande kontrollmoment:

Granskningen är genomförd utan anmärkning:

- Kontrollera att folkhälsofrågor finns med i bolagens affärsplaner och nämndernas verksamhetsplaner

Granskning är genomförd med mindre anmärkning:

- Kontroll att delegations- och arbetsordning stödjer en ändamålsenlig informationshantering
- Kontroll av att behovet av rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar är inventerat. Nödvändiga rutiner och planer är dokumenterade, kända och prövade
- Följ upp beläggningen i bokningsbara anläggningar

Föreslagna åtgärder utifrån granskningarna

- Att lägga till föreningars skuldhantering i delegationsförordningen.
- Att återkomma till nämnden när rutin och/eller plan är framtaget.
- Modellen för skola ses över för optimalt nyttjande av anläggningar. Till dess att en modell som fungerar för UBN likväl som IFN är kontrollpunkten kvar.

Sammanfattning av granskningar

Tabell 1. Granskningar som rapporteras per **augusti**.

Nr	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Resultat av granskning	Åtgärd med slutdatum
1. Kontroller av system och rutiner	Det råder oklarhet om vilken information som är viktig för verksamheten samt hur ansvaret för informationen uttrycks vilket leder till att risker inte identifieras och att skyddsåtgärder inte vidtas vilket i sin tur leder till störning eller avbrott i produktionen.	Obligatoriskt kontrollmoment: Kontroll av behovet av rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar är inventerat. Nödvändiga rutiner och planer är dokumenterade, kända och prövade.	Kontrollera att delegations- och arbetsordning uttrycker ett mandat och ansvar som stödjer en ändamålsenlig informationshantering.	<ul style="list-style-type: none"> Granskningen är genomförd med mindre anmärkning. En arbetsordning tillhörande delegationsförordningen har tagits fram för att underlätta beslutsgång mellan förvaltningsdirektör och biträdande förvaltningsdirektör. Förvaltningen har uppmärksammat att delegation för föreningars skuldhantering saknas 	Lägga till delegation för skuldhantering i revideringen av nämndens delegationsförordning senast årsskiftet 2024/2025
2. Kontroller av system och rutiner	Nödvändiga rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar saknas, är okända eller oprövade vilket gör att ett avbrott i informationsförsörjningen medför stora störningar i produktionen och svårigheter vid återgång till normal verksamhet.	Obligatoriskt kontrollmoment: Kontroll av behovet av rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar är inventerat. Nödvändiga rutiner och planer är dokumenterade, kända och prövade	Kontrollera att det finns ett dokumenterat underlag (från t.ex. riskanalys, kontinuitetshantering) som beskriver behovet av avbrott och störningar. Kontrollera att rutiner och planer är testade och utvärderade.	<ul style="list-style-type: none"> Granskningen är genomförd med mindre anmärkning. Nämndens verksamhet har en risk-lista som revideras kontinuerligt vilken beskriver nämndens behov. Det planerade arbetet med att ta fram rutiner och planer för hantering av nämndens risk-lista har inte startat än. 	Arbetet med rutiner och planer beräknas starta under 2024
3 Verksamhetskontroller	Risk för att folkhälsoperspektivet prioriteras ned p.g.a. att verksamheten saknar lagstöd. Detta kan leda till sämre folkhälsa.	Risken hanteras genom att säkerställa ytor för rörelse och idrott finns med i tidiga skeden av samhällsplaneringen samt att folkhälsofrågor finns med i bolagens affärsplaner och nämndernas verksamhetsplaner.	Kontrollera att kommunens styrdokument som stödjer folkhälsoarbetet har implementerats i bolagens affärsplaner och nämndernas verksamhetsplaner.	<ul style="list-style-type: none"> Granskningen är genomförd utan anmärkning. Arbetet med folkhälsa är framför allt en del av nämndens grunduppdrag och finns även med i det idrottspolitiska programmet och i kriterier för föreningsbidrag. Nämndens framarbetade verksamhetsidé har folkhälsa som ett prioriterat område. 	
4 Verksamhetskontroller	Risk för tomma anläggningar vilket leder till lägre intäkter	Risken hanteras genom att kontinuerligt följa bokningsstatistik för såväl skola som föreningsliv	Ta ut bokningsstatistik	<ul style="list-style-type: none"> Granskning är genomförd med mindre anmärkning. Det visar att skolans nyttjade tid har minskat därmed har nämndens intäkt 0,2 mkr lägre än budgeterat. 	Modellen för skola ses över för en ökad finansiell kontroll. Till dess att en modell som fungerar för UBN likväl som IFN är kontrollpunkten kvar.

Tabell 2. Granskningar som rapporteras per **december**.

Nr	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Resultat av granskning	Åtgärd med slutdatum
5. Finansiell kontroll	Risk för ekonomisk sårbarhet och urholkning av nämndens budget till följd av det kostnadssystem som råder där hyror räknas upp med KPI och kommunbidrag med PKV.	Risken hanteras genom nära dialog med politik och bolag i tidig fas av MoB-processen.	<ul style="list-style-type: none"> • Omvärldsbevakning • Hyresförhandling • Ta fram en plan för vad som händer om hyresavtal måste sägas upp och eventuella bidrag tas bort. 		
6. Finansiell kontroll NY	Risk för ekonomisk sårbarhet av nämndens budget, samt minskat förtroende för kommunen till följd av felaktig hantering av fördelning av tid och fakturering av bokade tjänster/lokal/anläggning.	Risken hanteras genom att all utbokning och fakturering ska ske i kommunens bokningssystem.	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrollera hur tillämpning av nya kriterier för Studenternas tillämpats • Kontrollera att bokning och fakturering fungerat som det ska 		
6. Verksamhetskontroller	Risk för minskad tilltro till demokrati med ökad social oro som följd.	<p>Risken hanteras genom goda relationer och dialoger med föreningslivet.</p> <p>Genomföra enkätundersökning på föreningsdialoger.</p> <p>Skapa förståelse och tydlighet i när och hur allmänheten kan påverka exempelvis kommande anläggningsprojekt genom att ta fram checklista och riktlinje.</p>	Mäta deltagande föreningar på föreningsdialoger samt mäta inkomna enkätsvar.		
7. Kontroller av system och rutiner	Risk för felaktiga prioriteringar och otydlighet i information gentemot medborgare på grund av otydlig uppdelning av verksamhetsansvaret mellan nämnder och bolag kan leda till: <ol style="list-style-type: none"> 1. suboptimering av resurser, 2. felaktiga prioriteringar 3. otydlighet i information mot medborgarna. <p>Risk att uppdrag ej blir utförda.</p>	Risken hanteras genom att samarbetsformer mellan bolag och nämnd säkerställs.	Kontrollera vid årets slut lista över projekt som ska genomföras och stäm av vilka som har genomförts enligt plan och inte samt bedöm om några avvikelser kan härledas till samverkan mellan bolaget och nämnden.		

8. Verksamhetskontroller	Risk för tomma anläggningar vilket leder till lägre intäkter	Risken hanteras genom att kontinuerligt följa bokningsstatistik för såväl skola som föreningsliv	Ta ut bokningsstatistik		
9. Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv	Förekomst av oegentligheter leder till brister i måluppfyllelse, ekonomiska förluster och att medborgarna tappar i förtroende för kommunen.	Kontrollera förtroendevalda och anställda chefer på förvaltningens kunskaper om oegentligheter, mutor och jäv.	Enkät angående kunskaper om mutor och jäv till förtroendevalda och tjänstepersoner		

Fördjupad redovisning av kontrollmoment

Granskning i föreliggande rapport

Kontrollmoment 1 – Kontroll av behovet av rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar är inventerat. Nödvändiga rutiner och planer är dokumenterade, kända och prövade.

Det råder oklarhet om vilken information som är viktig för verksamheten samt hur ansvaret för informationen uttrycks vilket leder till att risker inte identifieras och att skyddsåtgärder inte vidtas vilket i sin tur leder till störning eller avbrott i produktionen.

Genomförd kontroll

Kontrollera att informationstillgångarna är inventerade genom att följande är genomfört:

Kontroll att delegations- och arbetsordningen uttrycker mandat och ansvar som är ändamålsenlig informationshantering

Resultat av kontroll

Granskningen genomförd med mindre anmärkning utifrån att förvaltningen har uppmärksammat att det saknas delegation för föreningarnas skuldhantering saknas.

Åtgärder

Lägga till delegation för skuldhantering i revideringen av nämndens delegationsförordning vid årsskiftet 2024/25.

Kontrollmoment 2 – Kontroll av att behovet av rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar är inventerat.

Kontroll av att behovet av rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar är inventerat. Nödvändiga rutiner och planer är dokumenterade, kända och prövade.

Risk finns att nödvändiga rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar saknas, är okända eller oprövade vilket gör att ett avbrott i informationsförsörjningen medför stora störningar i produktionen och svårigheter vid återgång till normal verksamhet.

Genomförd kontroll

Omvärldsanalys och arbete med risk-list är utfört gemensamt i hela arbetsgruppen på idrott och fritid. Detta arbete görs kontinuerligt inom ramen för mål och budget processen.

Resultat av kontroll

Granskningen har genomförts med mindre anmärkning. Nämndens verksamhet har en risk-lista som kontinuerligt uppdateras och det planerade arbetet med att ta fram rutiner och planer för hantering av nämndens risklista har ännu inte startat.

Åtgärder

Att återrapportera till nämnden när rutin och/eller plan för att omhänderta eventuella avbrott och störningar är slutförd. Arbetet beräknas starta under 2024.

Kontrollmoment 3 – kontroll att kommunens styrdokument som stödjer folkhälsoarbetet har implementerats i bolagens affärsplaner och nämndernas verksamhetsplaner

Risk för att folkhälsoperspektivet prioriteras ned på grund av att verksamheten saknar lagstöd. Detta kan leda till sämre folkhälsa. Risker hanteras genom att folkhälsofrågor finns med i bolagens affärsplaner och nämndernas verksamhetsplaner.

Genomförd kontroll

Kontrollen har genomförts genom intervju med handläggare på idrott och fritid.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd utan anmärkning.

Arbetet med folkhälsa är framför allt en del av nämndens grunduppdrag, det omhändertas även i det idrottspolitiska programmet och i kriterier för föreningsbidrag. Nämndens verksamhetsidé har folkhälsa som ett prioriterat område.

Även verksamhetsplanen för 2024 lyfter folkhälsoperspektivet, både i den politiska plattformen och i flera av nämndens åtgärder.

Exempel på aktiviteter under 2024 utifrån dessa styrdokument är bland annat:

- Nämnden möjliggör för aktiviteter som bidrar till ökad hälsa genom subventionerade anläggningar och bidrag till föreningar.
- Nämnden har tecknat fyra idéburna offentliga partnerskap med föreningar som alla syftar till att förebygga och främja hälsoinsatser.
- Nämndens verksamhet har en person som arbetar som suicidpreventionsombud, samt som ombud för psykisk hälsa.
- Nämnden driver Uppsala Summer zone, en kostnadsfri organiserad spontanidrottsplats för möten över generationsgränser. Här samverkar nämnden med bland annat kulturnämnden, äldrenämnden och

omsorgsnämnden. Konceptet är i utvecklingsfas för att skapa flera aktivitets zoner på flera platser i kommunen.

Åtgärder

Inga åtgärder föreslås.

Kontrollmoment 4 – Kontroll och uppföljning av beläggning i bokningsbara anläggningar

Risk för tomma anläggningar leder till lägre intäkter för nämnden.

Genomförd kontroll

Kontroll av aktuellt bokningsläge

Resultat av kontroll

Granskning är genomförd med mindre anmärkning.

Statistik för bokade timmar har tagits ut för perioden 1 januari till 30 juni för år 2023 och 2024 därigenom har en jämförelse mellan åren skett.

Intäkterna för markeringsavgifter för uthyrning av lokaler till skolor är 0,2 miljoner lägre jämfört med budget för perioden. Detta trots att nämnden har budgeterat utifrån det nya ”normala”, det vill säga 2022–2023 års utfall som visade lägre intäkter och är ett resultat efter pandemin. Förhoppningen var att bokningsnivåerna skulle gå upp igen efter pandemin men det är en tydlig trend att skolorna är mer restriktiva med att boka och har inte hela dagarna bokade om de inte ska nyttja hallen. Resultatet blir i vissa fall att timmar står onyttjade eftersom det är svårt att få in andra målgrupper på korta hållrum i schemat. Då detta har varit trenden de senaste åren har idrotts- och fritidsnämnden erhållit tidsbegränsat kommunbidrag för att täcka intäktsbortfallet. Föreningarnas bokningar är totalt sett stabil med ökning i vissa perioder.

Åtgärder

Eftersom trenden visar att skolorna är mer restriktiva med att boka har idrotts- och fritidsnämnden inom ramen för mål- och budgetprocessen erhållit tidsbegränsat kommunbidrag för att täcka intäktsbortfallet. För att få ett optimalt nyttjande av idrottshallar bör modellen utvecklas. Till dess är kontrollpunkten kvar.